

Välfärden hos hemlösa hundägare och deras hundar

– Effekterna av samhällsnormer på hemlösa ägare och deras hundars välfärd

The welfare of homeless owners and their dogs - The impact of societal norms on the welfare of homeless owners and their dogs

Amanda Dahlqvist

Självständigt arbete • 15 hp,
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institution för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och djurskydd - kandidatprogram
Uppsala 2021

Välfärden hos hemlösa hundägare och deras hundar – Effekterna av samhällsnormer på hemlösa ägare och deras hundars välfärd

The welfare of homeless owners and their dogs – The impact of societal norms on the welfare of homeless owners and their dogs

Amanda Dahlqvist

Handledare: Lena Lidfors, SLU, institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Examinator: Maria Andersson, SLU, institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i biologi
Kurskod: EX0867
Program/utbildning: Etologi och djurskyddsprogrammet
Kursansvarig inst.: Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2021
Omslagsbild: William Mewes/Creative Commons

Nyckelord: Human-companion animal bond, homeless, attitudes, perception, welfare, canine, dog, owner, addiction.

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakultet för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institution för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Abstract

Dogs owned by people who do not own a home, is a topic that has not been greatly studied. The companionship humans have to their animal may differ when the owner is homeless. The purpose of this study was to get an insight into the welfare of homeless dog owners and their dogs, how their attachments affect each other as well as how societal norms affect their welfare. In addition to that the study explored how the covid-19 pandemic affected the human and dog dynamic in isolation. The results showed that the welfare of people living in homelessness can be improved through owning and creating a bond with a dog. There is evidence that the negative aspects of homelessness decrease such as substance abuse and criminal activity through the companionship of a dog. Despite the fact that evidence shows that the welfare of dogs owned by a homeless owner is not inferior to a dog living in a conventional home, there is not as much evidence that the welfare improves for dogs. This is due to numerous factors, such as the impact of societal norms and prejudice as well as an unsuitable living situation. Considering that there is limited of research in this subject, this study can illustrate the potential benefits of homeless owners owning a dog and how making it more accessible can improve the welfare of both the owner and its dog. Furthermore, this study can hopefully encourage further research about this subject, that can potentially reduce prejudice and instead help to improve the living situation for people living in homelessness with their dog.

Keywords: Human-companion animal bond, homeless, attitudes, perception, welfare, canine, dog, owner, addiction.

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1. Människan och hunden	9
1.2. Hemlöshet	9
2. Syfte och frågeställningar	11
3. Material och metod	12
3.1. Begräsningar	12
3.2. Databaser & Sökord	12
3.3. Urval av referenser	12
4. Resultat	14
4.1. Människa-djurband	14
4.2. Hemlös hundägare	15
4.2.1. Positiva aspekter.....	15
4.2.2. Negativa aspekter	16
4.3. Hundens välfärd	17
4.3.1. Påverkan av att leva "utan hem"	17
4.3.2. Påverkan på hunden av en hemlös ägare	18
4.3.3. Livet för en hund i ett konventionellt hem	18
4.4. Samhället.....	19
4.4.1. Påverkan av samhällets attityder	19
4.5. Coronapandemin	19
5. Diskussion	21
5.1. Validitet.....	21
5.1.1. Litteraturen.....	21
5.1.2. Metoden	22
5.2. Rekommendationer	23
5.2.1. Framtida studier	23
5.2.2. Lösning på ett samhällsproblem	25
5.2.3. Hållbarhet och etik	26
6. Slutsats	28

7. Populärvetenskaplig sammanfattning.....	29
Referenser	31
Tack	34

1. Inledning

1.1. Människan och hunden

Sedan flera tusen år tillbaka har människan och hunden ansetts ha haft en relation (Thalmann *et al.*, 2013). Domesticering av hunden går tillbaka 18 800 till 32 100 år sedan (Thalmann *et al.*, 2013). Hunden har länge sagts vara människans bästa vän där de kan forma en anknytning till varandra. Anknytningen mellan ägaren och hunden kan förbättra livskvaliteten för ägaren och har fördelar för hundens mående (Labrecque & Walsh, 2011; Schöberl *et al.*, 2015). Närheten och kamratskapet av en hund har visats ha positiva effekter på människans mentala och fysiska hälsa (Friedmann & Son, 2009). Sällskapsdjur kan minska depression och känslan av isolering för vuxna samt öka fysisk aktivitet (Krause-Parello *et al.*, 2019). Enligt González Ramírez & Landero Hernández (2014) studie anser hundägare sig själva som mer hälsosamma, dock ansåg de inte sig själva som lyckligare än människor som inte äger hundar i Mexiko.

1.2. Hemlöshet

Enligt Socialstyrelsens rapport från 2017 lever 33 250 personer i hemlöshet i Sverige av vilka 62 procent är män. Socialstyrelsen (2017) definierar människor i hemlöshet som någon som ”lever en kortare eller längre tid utan hem”. Hemlöshet innefattar människor som bor i akut hemlöshet ända till människor som bor i ett eget ordnat kortsiktig boende (Socialstyrelsen, 2017). Depression är den främsta mentala sjukdomen som hemlösa lider av (La Gory *et al.*, 1990). Enligt Scanlon *et al.* (2021b) studie, är självmord och drogmissbruk de främsta orsakerna till de hemlösas låga förväntade livslängd.

Hur många hemlösa som har sällskapsdjur varierar från land till land. Enligt Kerman *et al.* (2019) har 5–25% hemlösa sällskapsdjur i USA och Kanada. Även i Sverige finns det hundägare som befinner sig i hemlöshet. Hur många dessa är finns det inte uppgifter om. Projektet Fri veterinärvård till hemlösas djur skapades för att erbjuda gratis veterinärvård för hemlösa hundägare, tack vare samarbeten med

Svenska Djurskyddsförening, Svenska Hundskyddsföreningen och Stadsmissionen (AniCura, 2015; AniCura, 2017; Svenska Djurskyddsföreningen, 2020; Djurens Rätt, 2021; Hundstallet, 2021). På hundstallet i Åkeshov fick hemlösa hundägare gratis veterinärvård för sina hundar, den 4:e oktober mellan klockan 10–15 (Svenska Djurskyddsföreningen, 2020; Hundstallet, 2021). I Kalmar och Göteborg samt på Gärdets djurklinik erbjuds gratis veterinärvård hos AniCura för hemlösa hundägare (AniCura, 2015; AniCura, 2017, Djurens Rätt, 2021). I besöket ingår rådgivning, kontroll av öron, tänder och klor, vaccinering, mer omfattande vård samt råd för övriga frågor (Djurens Rätt, 2021).

Hundar ger individen sällskap i hemlösheten vilket den hemlöse är i särskilt behov av (Kerman *et al.*, 2019). Ägandet av ett sällskapsdjur i hemlöshet kan dock begränsa ägaren från att få boende, gå på arbetsintervjuer, få tillgång till vård och andra förnödenheter (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019). Många ägare hindras från att ta sig ur hemlösheten eftersom de vill behålla sitt sällskapsdjur (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019). Temporära boenden tillåter oftast inte hemlösa att ta med sina sällskapsdjur, vilket orsakar människor att fortsätta sova på gatan (Taylor *et al.*, 2004). Utöver att få temporärt boende, kan ägandet av ett sällskapsdjur förhindra hemlösa att få tillgång till tjänster för drogmissbruk, arbetsintervjuer samt vård och omsorg som kan hjälpa hemlösa att få ett permanent boende (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019).

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att genom publicerad vetenskaplig litteratur få en insikt i hur livet är för en hundägare som lever utanför samhällets normer, i hemlöshet, och hur det påverkar hundens välfärd att ägas av en hemlös människa samt hur hundens välfärd påverkas av samhällets attityder gentemot människor i hemlöshet. Dessutom utforskas hur coronapandemin har påverkat hund och ägarrelation, då isoleringen som orsakades av pandemin kan likna relationen mellan den hemlösa ägaren och hunden. Detta utforskas genom följande frågeställningar:

- *Hur påverkas hundarnas fysiska och mentala hälsa av att leva ett utsatt liv med ägare som befinner sig utanför samhällets normer jämfört med hundar som lever ett konventionellt liv?*
- *Hur påverkas hemlösa människor av att äga hundar jämfört med människor som bor inom samhällets normer?*
- *Vilka effekter har samhällets attityder på hundar och deras ägares välfärd?*
- *Hur har coronapandemin förändrat livet för hundar generellt?*

3. Material och metod

3.1. Begräsningar

Det här självständiga arbetet är en litteraturstudie, vilket ger utrymme för att hitta ett brett utbud av information om det här ämnet. Dock är det begränsat med studier angående välfärden hos hemlösa hundägare och deras hundar. De flesta vetenskapliga artiklarna är ifrån länder som England och USA vilket möjligen inte ger en allmän bild av välfärden av hemlösa och deras hundar i världen, samt i Sverige, då det skiljer sig från land till land.

3.2. Databaser & Sökord

De vetenskapliga artiklarna som refereras i denna litteraturstudie hämtades från databasen Google Scholar och Web of Science. Sökorden som användes var bland andra "Human-companion animal bond", "homeless", "attitudes", "perception", "welfare", "canine", "dog", "owner", och "addiction", vilka användes i olika kombinationer.

En icke-vetenskaplig källa från Socialstyrelsen användes för att ge en information om hemlöshet i Sverige, vilket hittades genom databasen Google.

3.3. Urval av referenser

Innan vetenskapliga artiklarna användes i arbete, bedömdes de ifall de var relevanta för arbetet. Initialt valdes 24 vetenskapliga artiklar ut baserat på titel och av dessa sorterades de artiklar ut som var relevanta för frågeställningarna baserat på abstracts.

Vidare användes referenslistorna i artiklarna för att vidare hitta ytterligare studier och de nya artiklarnas referenslista användes också för att hitta ytterligare källor. De hittades med hjälp av sökorden ovan samt om artikeln refererade till en

annan källa som var relevant för det här arbetet. Slutligen användes 29 vetenskapliga artiklar i denna studie.

4. Resultat

4.1. Människa-djurband

Relationen människor har till sitt sällskapsdjur kan definieras som en anknytning (Siniscalchi *et al.*, 2013). Människa-djurbandet eller anknytningen som bildas mellan en ägare och dess hund har både fördelar för människans livskvalité och hundens välfärd (Labrecque & Walsh, 2011; Schörbel *et al.*, 2015). Exempelvis fann González Ramírez och Landero Hernández (2014) att hundägare i Mexiko anser sig själva som mer hälsosamma men däremot inte som lyckligare jämfört med icke-hundägare. Studien av Siniscalchi *et al.* (2013) fann att ägarens personlighet påverkar hur hunden beter sig. Hundar vars ägare hade en osäker anknytstil betedde sig mer osäkert jämfört med hundar vars ägare hade en säker anknytstil (Siniscalchi *et al.*, 2013). Ifall ägaren och hunden hade format en mer säker anknytning visade hunden fler utforskande beteende i isolering samt var hunden mer motiverad att leka med en främling när ägaren var närvarande (Siniscalchi *et al.*, 2013). Enligt studien av Schöberl *et al.* (2015) har hunden en bättre förmåga att hantera stress om hundägaren och hunden har en starkare anknytningen, och ifall ägaren anser att hunden är en social partner som är av betydelse för dem.

Eftersom ägarens personlighet påverkar hur hunden beter sig på grund av deras anknytning, kan det också ha nackdelar. Dodman *et al.* (2018) fann en koppling mellan ägares mentala status och förekomsten av beteendeproblem hos hunden. Studien visade att det fanns en ökning av användning av bestraffning ifall ägaren var deprimerad, samt en ökande mängd av beteendeproblem hos hunden ifall ägaren använde sig av bestraffning (Dodman *et al.*, 2018).

Utöver detta kan bristen på en anknytning mellan hunden och ägaren ha ytterligare negativa konsekvenser. I USA lämnas miljontals hundar bort till hundhem troligen på grund av falska förhoppningar om vad anknytningen till en hund innebär och att anknytningen förväntades förbättra ägarens mående (Powell *et al.*, 2018). Att lämna bort en hund till hundhem kan ha negativa konsekvenser för både hundens välfärd (Protopova, 2016) och människans mående (DiGiacomo *et al.*, 1998). Ifall det är en brist på anknytning som orsakar att hunden överges till ett hundhem, påverkar det möjligen hunden negativt och ägaren positivt

(Protopova, 2016). Hundens välfärd kan försämrans på ett hundhem, medan det kan underlätta livet för människan att slippa ta hand om en hund som orsakar stress (Protopova, 2016). Människor förväntar sig att adoption av en hund kommer att få dem att må bättre fysiskt och mentalt (Powell *et al.*, 2018). I studien av Powell *et al.* (2018) fann de att hundägare som har tidigare erfarenhet av hundar har högre förväntningar när de införskaffar sig en hund, medan människor som inte har erfarenhet av hundar har lägre förväntningar. Det betyder att det fanns en större risk att människor som hade ägt hundar tidigare utan beteendeproblem beslutade att lämna bort sina hundar med beteendeproblem till hundhem på grund av falska förhoppningar (Powell *et al.*, 2018). Det kan bero på att de hade förväntningar på att hunden inte skulle ha beteendeproblem som byggde på deras tidigare erfarenheter med hundar (Powell *et al.*, 2018). Powell *et al.* (2018) hävdar hur viktigt det är med realistiska förväntningar av hundäggande för att minska risken att hundar ges bort till hundhem.

4.2. Hemlös hundägare

4.2.1. Positiva aspekter

Ett ämne som inte studerats mycket är fenomenet att människor äger hundar, men inte ett hem. Detta fenomen kan ha inverkan på både människans och hundens välfärd. Anknytningen som hemlösa människor har till sina husdjur är väldigt starka på grund av olika anledningar (Taylor *et al.*, 2004). Hundar ger sällskap för hemlösa eftersom hemlöshet kan vara isolerande och ensamt (Taylor *et al.*, 2004). Unga hemlösa som har sällskapsdjur har visats ha lägre nivåer av depression och ensamhet än unga hemlösa utan sällskapsdjur (Lem *et al.*, 2016). Som tidigare nämnt kan bandet mellan en ägare och hunden ha positiva fysiska hälsoeffekter (Friedmann & Son, 2009). Taylor *et al.* (2004) fann inga indikationer på att det stämde för hemlösa. Dock har det visat sig att hemlösa avstått från drogmissbruk och kriminella beteenden då de känner ansvar för sitt sällskapsdjur och inte vill förlora det (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Scanlon *et al.*, 2021b).

Hemlösa kan anses mer sannolika att äga en hund ifall de har tidigare erfarenhet med hundar då de flesta hemlösa i studien av Scanlon *et al.* (2021b) hade tidigare erfarenhet av hundar. Dessutom har människor högre förväntningar på fördelarna av att äga en hund ifall de hade tidigare erfarenhet med hundar (Powell *et al.*, 2018).

En aspekt med Loves (2021) artikel, var hur viktig anknytningen till sitt djur var för människan som kände sig utanför samhället. Människorna som kände sig utanför samhällets normer ansåg relationen till sitt sällskapsdjur som den enda de hade (Love, 2021). Enligt Love (2021) kan kapaciteten att forma en sådan anknytning till sitt djur hjälpa att skapa framtida relationer med människor. Utöver studerade Love (2021) hur djur påverkar människor som har självmordstankar.

Sällskapsdjur visades ha en positiv effekt vid situationer där människan har självmordstankar eller beteenden genom att ge tröst samt ge en anledning att leva (Love, 2021). Vissa ansåg att deras sällskapsdjur kände av när de var stressade och agerade som tröst i dessa situationer (Love, 2021). Dessutom kan anknytningen, som individerna utan hem har till sin hund, ha terapeutiska aspekter i framtiden då det kan hjälpa dem att forma nya relationer med människor och hjälpa dem att inte känna sig utanför samhällets normer (Love, 2021).

Eftersom anknytningen mellan en ägare och en hund kan förbättra människans och hundens välfärd, kan det innebära att individer som befinner sig utan hem kan gynnas (Taylor *et al.*, 2004; Labrecque & Walsh, 2011). Särskilt kvinnor kan gynnas av detta då de är mer utsatta när de befinner sig i hemlöshet (Labrecque & Walsh, 2011). I Labrecque & Walsh (2018) studie utforskade de hur hundar påverkade hemlösa kvinnor. Kvinnorna i studien uppgav att hundar fick dem att känna sig mer accepterade av samhället, mer bekväma i sin nuvarande livssituation samt att hunden gjorde dem mer empatiska och ansvarstagande (Labrecque & Walsh, 2011). Utöver förbättrad mental och fysisk hälsa fick de en vän och säkerhet tack vare sitt ägande av en hund (Labrecque & Walsh, 2011). Scanlon *et al.* (2021b) beskriver exempelvis i sin studie hur en hund skyddade sin ägare från ett potentiellt sexuellt övergrepp.

4.2.2. Negativa aspekter

Anknytningen mellan en hundägare och dess hund är emellertid inte alltid positiv för båda parterna, särskilt i en situation utan hem. Det krävs att ägaren ska kunna stödja sin hund emotionellt och ekonomiskt vilket kan vara ett hinder för hemlösa (Kerman *et al.*, 2019). Ägandet av en hund kan leda till att individer förblir hemlösa, då de väljer att stanna i en levnadssituation där de får behålla sitt sällskapsdjur (Kerman *et al.*, 2019). Hundägandet kan hindra ägaren från att få sovplats på härbärgen och även hindra dem från att få ett mer permanent boende (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019). Hundägandet hindrar också hemlösa från att inte kunna söka grundläggande vård eller andra förnödenheter som vård för narkotika- eller alkoholberoende (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019). De väljer att inte ta emot tjänsterna ovan då hunden inte får följa med och därför riskeras att tas bort. (Taylor *et al.*, 2004; Howe & Easterbrook, 2018; Kerman *et al.*, 2019). Ifall hunden lider av separationsångest kan det förhindra ägaren att välja att få tillgång till dessa tjänster då de inte vill lämna hunden ensam (Scanlon *et al.*, 2021b). När hundägare känner ansvar för sin hund minskar risken att de kommer överge sin hund (Westgarth *et al.*, 2019). Taylor *et al.* (2004) fann att hemlösa troligtvis inte hade en förbättrad hälsa om dem ägde en hund eftersom de negativa effekterna av deras levnadssituation utan hem kan överväga de positiva effekterna av att äga en hund på deras hälsa. Howe och Easterbrook (2018) utforskade varför hemlösa i

Storbritannien äger hundar trots att det är väldigt krävande. De hemlösa ansåg att det positiva av ägandet av en hund övervägde det negativa (Howe & Easterbrook, 2018).

Utöver fysiska hälsan kan hundägandet påverka den hemlösa hundägares psykiska hälsa. Trots att hundar kan hjälpa människor med självmordstankar kan det också förvärra situationen ifall de orsakar ägaren att bli stressad, exempelvis om djuret hade beteendeproblem kunde det förvärra människans tillstånd (Love, 2021). Risken ökar att ägaren begår självmord om djuret dör eller tas bort om ägaren är självmordsbenägen sedan innan (Love, 2021).

4.3. Hundens välfärd

4.3.1. Påverkan av att leva "utan hem"

Hundars vars ägare var hemlösa hade i helhet en bra välfärd då de fick mycket motion (Scanlon *et al.*, 2021a). Williams & Hogg (2016) undersökte både hundars välfärd vars ägare var hemlösa och hundar vars ägare hade en bostad och fann att hundarna vars ägare var hemlösa hade låga kroppsvikter men enbart en hund var underviktig, medan flera av hundarna vars ägare hade en bostad var överviktiga. Övervikt hos hundar är kopplat till flera sjukdomar och därför kan det anses försämra deras välfärd (Lund *et al.*, 2006). German *et al.* (2017) fann att övervikt hos hundar var associerat med flera oönskade beteenden, som exempelvis aggressivitet. Dessutom fann William och Hoggs (2016) att hundar vars ägare var hemlösa hade betydligt färre beteendeproblem än hundarna vars ägare inte var hemlösa. Således kan hundar med ägare utan hem ha en bättre välfärd än hundar som bor i ett konventionellt hem (Williams & Hoggs, 2016). Dock fann en senare studie av Scanlon *et al.* (2021b) att hundar vars ägare var hemlösa hade separationsångest vilket är ett beteendeproblem.

Hemlösa hundar kan utsättas för sjukdomar som inte är kopplad till övervikt, samt att viktnedgång kan minska risken för sjukdomar för hundar som bor i en bostad (Lund *et al.*, 2006). Dock i Scanlon *et al.* (2021a) studie var de flesta hundarna vaccinerade, hade avmaskats samt behandlades regelbundet för loppor.

Som tidigare nämnts kan risken att en hundägare, i allmänhet, överger sin hund minska om hundägaren känner ett ansvar (Westgarth *et al.*, 2019) vilket minskar risken att hunden skulle överges till ett hundhem där välfärden kan försämrans (Protopova, 2016). Däremot ifall ägaren eller livssituationen redan orsakar en dålig välfärd för hunden och anknytningen förhindrar ägaren att överge hunden kan det innebära en ännu mer försämrad välfärd för hunden, eftersom den tvingas att stanna (Westgarth *et al.*, 2019), exempelvis i hemlöshet.

4.3.2. Påverkan på hunden av en hemlös ägare

Enligt Taylor *et al.* (2004) är anknytningen starkare mellan en hemlös ägare och dess hund än en typisk hundägare och dess hund. Välfärden hos hundar som bor med en ägare utan hem kan anses bättre eftersom de bildar ett starkare band (Taylor *et al.*, 2004).

Som tidigare nämnts är depression den främsta mentala ohälsan som hemlösa lider av (La Gory *et al.*, 1990) och det finns en koppling mellan manliga ägares depression och bestraffning av hundar (Dodman *et al.*, 2018). Dessutom finns det en positiv korrelation mellan mängden av bestraffning och mängden beteendeproblem hos hundar (Dodman *et al.*, 2018). Dock visar Lem *et al.* (2016) att depressionen går ner för unga hemlösa som har en hund. Beteendeproblem hos hundar är den främsta anledningen till att hundägare överlåter sina hundar till hundhem (Dodman *et al.*, 2018), vilket försämrar hundens välfärd (Protopova, 2016).

4.3.3. Livet för en hund i ett konventionellt hem

Westgarth *et al.* (2019) diskuterar i sin artikel vad samhällets syn är gällande att vara en ansvarig hundägare. Det skiljer sig delvis från person till person (Westgarth *et al.*, 2019). Synen bygger på vad individen anser vara bäst för hunden, syftet med att ha hund samt den egna moralen (Westgarth *et al.*, 2019). Författarna sammanfattar att det är motsägelsefullt att be någon vara en ansvarig hundägare då människor redan tror att de är det och de kommer därför inte kommer att ändra sig. Dessutom stämmer inte alltid synen på vad som egentligen är bäst för hunden. En hund som bär munkorg har förut ansetts spegla en ansvarig hundägare eftersom det eventuellt visar att hundägaren har ”kontroll” på sin hund (Westgarth *et al.*, 2019). Dock har forskning visat idag att det inte stämmer, och att munkorg kan förvärra hundens välfärd (Westgarth *et al.*, 2019).

Samhället som hundägaren befinner sig i kan påverka ens liv med hund. Vissa arbetsplatser, skolor och andra etableringar tillåter inte att människor har med sig sin hund vilket gör att många hundägare lämnar sina hundar ensamma hemma (Rehn & Keeling, 2011). I Sverige lämnar 73% av hundägarna sina hundar ensamma hemma under arbetstid (Norling & Keeling, 2010). Det kan innebära att i ett konventionellt hem kan hundens välfärd försämrans om hunden är ofta ensam, jämfört med i ett ickekonventionellt hem om hunden är främst tillsammans med sin ägare.

4.4. Samhället

4.4.1. Påverkan av samhällets attityder

Hemlösa hundägare utsätts för mycket kritik eftersom samhället inte uppfattar att hemlösa kan ge hundar den vård som krävs (Scanlon *et al.*, 2021a). Människor i Cambridge tillfrågades om hur de ser på anknytningen mellan hund och människan hos hemlösa, och majoriteten ansåg att en hemlös anknytning till sin hund är lika stark som den för en ägare som inte är hemlös (Taylor *et al.*, 2004). Dock som tidigare nämnts kan bandet mellan en hemlös och deras hund vara ännu starkare (Taylor *et al.*, 2004). Taylor *et al.* (2004) anser att hemlösa är mer empatiska mot djur än människor med hem, möjligtvis eftersom hemlösa utsätts för mycket dömande av samhället vilket djur inte kan utsätta dem för. Enligt Taylor *et al.* (2004) kan kvinnor ha en högre empatinivå för hemlösa och deras hundar.

Utöver att samhällets attityder påverkar individer utan hem och deras hundar, kan ägandet av en hund påverka samhällets attityder. Utöver att öka medvetenhet om att hundars välfärd, vars ägare är hemlösa är betydligt bättre än vad samhället förväntar sig, kan hemlösas ägandet av sällskapsdjur delvis påverka ”stigman” med att vara hemlös (Scanlon *et al.*, 2021a, b). Sällskapsdjur förbättrar kommunikationen mellan människor och förbättrar då den sociala delen som saknas med att vara hemlös (Scanlon *et al.*, 2021b). Hemlösa hundägare utförde färre kriminella aktiviteter då de kunde riskera att förlora sin hund (Scanlon *et al.*, 2021b). Dessutom kan ägandet av en hund ändra ägarens beteende då det ger en känsla av ansvar och identitet (Scanlon *et al.*, 2021b).

4.5. Coronapandemin

Under coronapandemin har människor tvingats tillbringa mer tid hemma för att minska smittspridningen. Människor behöver social kontakt vilket minskades betydligt under pandemin, särskilt för människor som bor ensamma (Applebaum *et al.*, 2020). Morgan *et al.* (2020) fann att införskaffande av hundar har ökat under coronapandemin eftersom de ger sällskap. För tidigare hundägare har coronapandemin sannolikt påverkat deras relation till sina hundar då de har tillbringat mer tid med dem än vad de är vana vid. Det kan ha haft både positiv och negativ påverkan på hund-ägarrelation på grund av den ökade tiden de tillbringar tillsammans (Morgan *et al.*, 2020).

Både existerande hundägare och nya hundägare kan ha haft orealistiska förväntningar på att ha en hund hemma under pandemin (Applebaum *et al.*, 2020). För nya hundägare kan media ha orsakat orealistiska förväntningar av fördelarna med att äga en hund (Applebaum *et al.*, 2020).

Dessutom kan stressen orsakad av coronapandemin ha påverkat anknytningen mellan hundägaren och hunden med ytterligare konsekvenser (Applebaum *et al.*, 2020). De konstaterar att negativa förhållanden mellan hund och ägare kan resultera i övergivande av hunden och att coronapandemin är ett exempel på hur negativa förhållanden kan ändra hundägarrelationen (Applebaum *et al.*, 2020). Det liknar antagandena hos Powell *et al.* (2018) att när förväntningarna inte möts försämrar det relationen och kan riskera att hunden lämnas bort till hundhem.

Dock fann Ratschen *et al.* (2020) att människan och sitt djur skapade en starkare anknytning under coronapandemin ifall hundägaren hade en sämre mental hälsa innan coronapandemin. Ratschen *et al.* (2020) uttrycker en oro över att djurägaren möjligen inte kan förse djuret med tillräckligt bra vård under pandemin. Pandemin begränsar djuret genom mindre tillgång till bl.a. veterinärvård och social kontakt (Ratschen *et al.* 2020). Ratschen *et al.* 2020 fann att hundägares mental hälsa förbättrades och känslor av ensamhet under isolering minskades ifall de ägde ett sällskapsdjur under pandemin. Bussolari *et al.* (2021) fann att ägandet av en hund under isolering minskade känslan av isolering och ensamhet, samt agerade som support för hundägares mentala hälsa. Dessutom fick ägaren mer tid att ägna sig åt hunden, som att inte bara de drog nytta av, men även hunden fick fördelar av (Bussolari *et al.*, 2021).

Vidare kan hemlösas livssituation ha påverkats negativt av coronapandemin, men till vilken nivå har inte undersökts ännu (Scanlon *et al.*, 2021b).

5. Diskussion

5.1. Validitet

5.1.1. Litteraturen

William & Hoggs (2016) studie visar att hundar inte har försämrad välfärd enbart på grund av att den ägs av en hemlös. Enligt William & Hoggs (2016) orsakar inte hemlösa ägare en sämre välfärd, men snarare är det livet på gatan som orsakar en negativ välfärd för hunden. Dock var urvalet av hemlösa hundägare enbart 50 individer vilket inte är tillräckligt för att säkerhetsställa att hemlösa ägare inte kan orsaka en sämre välfärd.

Powell *et al.* (2018) fann att orealistiska förväntningar hos hundägare (inte specifikt hemlösa hundägare) är delvis orsaken till att hundar överges till hundhem. Dock fanns det begränsat med resultat för att det stämde i tidigare studier, möjligtvis för att det är svårt att bevisa hur förutfattade idéer om hundägandet kan orsaka hundägare att överge sina hundar till hundhem. En anledning till varför hundar överges beskrivs av Applebaum *et al.* (2020) och Powell *et al.* (2018), att när förväntningarna på hundägandet inte möts försämrar det relationen och ökar risken att hunden överges till ett hundhem.

Labrecque och Walsh (2011) utforskade vilken påverkan som sällskapsdjur har på kvinnor som befinner sig i hemlöshet. Dock när Howe och Easterbrook (2018) och Williams och Hoggs (2017) artiklar refererar till Labrecque och Walsh studie (2011), beskrivs deras antaganden som att det gäller hemlösa i allmänhet och inte enbart kvinnliga hemlösa. Det innebär att de ger felaktig information i sina studier.

Applebaum *et al.* (2020) fokuserade i sin enkät enbart på hur coronapandemin påverkar hund och hundägarrelationen negativt. Frågorna som ställs är slutna frågor vilket kan ge oriktiga svar. Deltagarna fick inte möjligheten att ge de exakta svaren de vill och frågorna som ställdes kan ha påverkat svaren beroende på hur de är formulerade. Flera frågor som ställdes undersökte vilka negativa konsekvenser, som stress, hundägandet har haft under isoleringen, men inte vilka positiva effekter det kan ha haft. Dock underlättar det att använda sig av slutna frågor för att kunna kvantifiera resultaten.

Studierna som har använts i det här arbetet har främst använt sig av vita kvinnliga deltagare. Det är på grund av olika anledningar, exempelvis att flesta hundägare i vissa länder är vita kvinnor. I Loves studie (2021) var det främst vita kvinnor som deltog eftersom de diskuterade sällskapsdjurs roll vid självmord på forumet "Reddit" där det främst var vita kvinnor som deltog i den diskussionen. Utöver i Applebaum *et al.* (2021) studie valdes vita kvinnor ut som målgrupp eftersom det är främst vita kvinnor som äger sällskapsdjur. Framtida studier borde möjligtvis använda sig av andra deltagare, utöver vita kvinnor, som representerar landets population som de undersöker.

Vissa studier som användes i det här arbetet var om hund-ägarrelationen i allmänhet och inte på hemlösas hund-ägarrelation. Resultaten visade att depression kan orsaka ägaren att använda sig av mer bestraffande metoder emot sin hund samt att människor i hemlöshet ofta lider av depression. Det kan innebära en potentiell risk att hundar utsätts för mer bestraffning ifall hundägare är hemlös. Dock studerade Dodman *et al.* (2018) hur depressionen och användningen av bestraffande träningsmetoder var kopplat i en konventionell hund-ägarrelation. Alltså är resultaten möjligen inte applicerbara för relationen mellan en hemlös ägare och dess hund. Depression kan möjligen ha olika implikationer beroende på vilket socioekonomisk nivå en person befinner sig på, samt att hemlösa troligen inte fokuserar på mental träning lika mycket som i konventionella hem. Enligt La Gory *et al.* (1990) studie är depression den mentala ohälsan som flest hemlösa lider av. Dock är den studien mer än 30 år gammal.

Studien av Scanlon *et al.* (2021b) är på den hemlösa befolkningen i Storbritannien och är anpassad till att lösa det rådande problemet där för hemlösa hundägare och hundar. Det är möjligtvis inte anpassat för andra länder men ger en insikt i möjliga åtgärder. I nuläget finns det inga studier angående det här ämnet i Sverige, möjligen för att det inte finns så många hundar som lever med människor i hemlöshet jämfört med andra länder.

5.1.2. Metoden

Sammanställningen av information kring välfärden hos hemlösa och deras hundar utfördes som en litteraturstudie. Det var inte möjligt att göra någon datainsamling på grund av Corona pandemin. Det hade även varit svårt att gå ut i städerna och intervjua hemlösa med hundar. De flesta befintliga studierna inom det här ämnet var inriktade på hemlösa hundägares välfärd, vilket begränsade litteraturstudien på grund av att färre antal studier användes angående välfärden hos hemlösas hundar. Det orsakade att vissa studier om hundägares välfärd valdes bort, som vidare kan ha lett till en mindre detaljerad slutsats.

En annan begränsning kan vara sökorden som hittade studier om hundars och hundägares välfärd i allmänhet. De studierna användes då det inte fanns tillräckligt med studier om hemlösa hundägares och hundars välfärd. De användes för att

kunna göra antaganden om deras välfärd i hemlöshet, vilket både kan ha gett ett nytt perspektiv till ämnet, och begränsa studien då felaktiga antaganden kan ha dragits. Om metoden upprepas kan resultaten variera eftersom den mänskliga faktorn kan leda till att studierna tolkas annorlunda. Det kan både vara en nackdel och fördel för att vidare utforska ämnet om hemlösa hundars och deras ägares välfärd.

5.2. Rekommendationer

5.2.1. Framtida studier

Taylor *et al.* (2004) fann inga indikationer på att det stämde att bandet mellan en ägare och en hund hade positiva fysiska hälsoeffekter för hemlösa (Friedmann & Son, 2009). Emellertid borde det utforskas vidare eftersom det finns indikationer på att de kan förbättra den psykiska hälsan för hemlösa (Love, 2021).

Det krävs mer utförlig forskning för att etablera hur välfärden hos en hund påverkas av att ha en hemlös ägare. Det kan innebära en bättre välfärd eftersom de slipper hälsoproblem som exempelvis övervikt (Dodman *et al.*, 2018). Det kan finnas en koppling mellan hundens vikt och förekomsten av beteendeproblem hos hundar (Williams & Hogg, 2016; German *et al.* 2017), men ytterligare forskning behövs för att definiera den kopplingen. Scanlon *et al.* (2021b) beskriver att hundar vars ägare inte har bostad hade separationsrelaterad beteendeproblem medan William and Hoggs (2016) påstår att hundar med hemlösa ägare har färre beteendeproblem. Det hade varit intressant att jämföra förekomsten av separationsångest hos hundar vars ägare var hemlösa med hundar som levde i en bostad med sin ägare. Dessutom vore det också intressant att jämföra förekomsten av andra beteendeproblem hos hundar för att få mer insikt in till hur välfärden påverkas av att vara hemlös.

Likväl kan inte jämförelsen av hundar som bor med en ägare i hemlöshet och hundar som bor i ett konventionellt hem, korrekt beskriva välfärden i sin helhet. Att välfärden anses förbättrad med en hemlös ägare kanske inte rättvist speglar hur hundens välfärd ser ut i realiteten och hur andra aspekter kan försämra deras tillstånd. Trots att William and Hoggs (2016) inte fann en direkt koppling mellan lägre kroppsvikt och färre beteendeproblem, fann German *et al.* (2017) att överviktiga hundar har högre sannolikhet att visa oönskade beteenden. Korrelationen mellan ökad vikt och antal beteendeproblem hos hundar borde utforskas vidare.

Dessutom finns det betydligt fler studier om hur människans välfärd förbättras i hemlöshet av att äga en hund än studier angående hur den förbättrar hundens välfärd (La Gory *et al.*, 1990; Taylor *et al.*, 2004; Labrecque & Walsh, 2011; Lem *et al.*, 2016; Howe & Easterbook, 2018; Kerman *et al.*, 2019; Scanlon *et al.*, 2021a, b).

Scanlon *et al.* (2021a) förklarar att det finns begränsat med forskning om hundars välfärd vars ägare är hemlös eftersom det är utmanande att mäta alla komponenter som påverkar välfärden i sin helhet. Idag bedömer studier välfärden på ett vis som är mer anpassat till hundars välfärd under en kortare tidsperiod. Dock har PDSA Petwise MOT (P-MOT) utvecklats för att bedöma djurs välfärd, inom veterinärvård, genom att samla data om djurets fysiska, mentala och sociala välmående (Wensley *et al.*, 2020; Scanlon *et al.*, 2021a). Välfärden bedöms baserat på djurets fem välfärdsbehov: miljö, diet, beteenden, sällskapet den befinner sig i samt hälsa (Wensley *et al.*, 2020; Scanlon *et al.*, 2021a).

Trots att Applebaum *et al.* (2020) studie ger insikt i hur isolering tillsammans med hundar påverkar människans mående, borde ytterligare studier utföras, som inte enbart fokuserar på de negativa aspekterna, men istället som ger en sanningsenlig överblick. Utöver att utforska de långsiktiga effekterna av covid-19 pandemin, vore det intressant att se hur den har påverkat hundens välfärd. Pandemin kan möjligtvis påverka hunden och ägaren olika, då hunden kan gynnas av den ökande kontakten med sin ägare medan människan anser det som en ökad stressfaktor. Däremot kan det ha varit positivt för tidigare hundägare då de får mer tid att tillbringa med sin hund som de kanske inte har fått innan på grund av arbete eller liknande, lite likt hemlösas relation till hundar. Det kanske påverkar välfärden annorlunda långsiktigt som vi inte ännu kan förutse.

Ratschen *et al.* (2020) ger översikt om hur ökande kontakt med sin hund under pandemin har haft effekter på människans mående. De betonar att djurägare möjligen inte kan ge adekvat vård till sitt djur under coronapandemin ifall de har försämrade mental hälsa (Ratschen *et al.*, 2020). De fann indikationer på att människan hade en större anknytning till sitt djur ifall deras mentala hälsa hade varit dålig innan pandemin. Som tidigare nämnts är anknytningen starkare mellan en hemlös ägare och dess hund (Taylor *et al.*, 2004). På liknande sätt för människor i isolering under coronapandemin kan en försämrade mental hälsa, som depression, delvis påverka hemlösa hundägare och deras hundar att skapa en starkare anknytning. Dock visade Ratschen *et al.* (2020) att ägandet av ett sällskapsdjur var associerat med minskad dålig mental hälsa samt känslor av ensamhet, vilket hemlösa hundägare också har uppgett. Trots att studierna av Bussolari *et al.* (2021) och Ratschen *et al.* (2020) främst fokuserar främst på djurägarens välfärd, finns det indikationer på att det möjligen förbättrade hundens välfärd också. Den ökade tiden djurägaren hade att tillbringa med sitt djur, samt den ökande anknytningen kan indikera att djuret fick en ökad välfärd tack vare isoleringen. Ifall det antas att det finns likheter mellan hund och ägarrelationen i isoleringen under coronapandemin och i hemlöshet, kan det möjligen indikera att den ökande tiden som en hemlös hundägare och hund får tillsammans förbättrar hundens välfärd.

5.2.2. Lösning på ett samhällsproblem

Det finns många positiva aspekter för människor att äga en hund. Själva anknytningen en individ har till sin hund kan förbättra människans hälsa. För hemlösa kan det innebära stora fördelar på grund av att individer utan hem är i avsaknad av det människor som lever inom samhällets normer. Hundägandet för hemlösa kan ge en väg ut ur drogmissbruk eftersom de känner ansvar, som gynnar både individen som befinner sig utan hem och samhället då hemlöshet kan minska (Scanlon *et al.*, 2021b). Eftersom hundar ger en känsla av trygghet för kvinnor som är hemlösa, känner de sig mer bekväma och säkra än hemlösa kvinnor i allmänhet, särskilt då de kan anses vara mer utsatta (Labrecque & Walsh, 2011). Det kan innebära att hundägandet delvis kan förbättra livet hos en hemlös.

Trots att hundägandet för hemlösa inte har visats förbättra deras fysiska hälsa jämfört med hemlösa utan hundar (Taylor *et al.*, 2004) innebär det inte att det inte kan påverka människans hälsa positivt, och det kan belysas ifall komponenterna av hemlöshet som försämrar en individs hälsa tas bort. Ifall hemlösa får tillgång till boenden där hundar tillåts, får ta med sin hund för att få vård eller erbjuds en lösning för att kunna få tillgång till vård med sin hund, kommer deras hälsa möjligen inte påverkas negativt av att äga en hund.

Eftersom hundägande har visats förbättra mentala hälsan hos en individ utan hem (Lem *et al.*, 2006) kan det potentiellt förbättra samhällets syn på hemlösa. Det ger belägg för att hundägande borde underlättas för individer i hemlöshet. Det kan uppnås genom att låta hemlösa ta med sina sällskapsdjur på härbärgaren, vårdinrättningar, i affärer och andra anläggningar som kan begränsa ägandet av ett sällskapsdjur för en ägare utan hem. I Sverige erbjuds gratis veterinärvård som underlättar hundägandet för hemlösa i Sverige. Genom att fler kliniker erbjuder fri veterinärvård samt att det publiceras i diverse forum kan både hundägandet underlättas och fördomar om hundägandet av hemlösa minskas.

Hundägandet av människor som befinner sig i hemlöshet är stigmatiserat (Scanlon *et al.*, 2021b). Hemlösa hundägare får kritik på grund av uppfattningen att de inte kan ge den vård som krävs för att upprätthålla en bra hundvälfärd (Scanlon *et al.*, 2021b). Det är inte nödvändigtvis en dålig välfärd för hunden att ägas av en individ i hemlöshet, men det blir stigmatiserat eftersom det går emot samhällets syn av en bra välfärd. Att anses som en ansvarig hundägare kan innebära att hundägaren måste ha en tillräckligt god ekonomi för att förse hunden med en bra välfärd. Den stora klasskillnaden kan delvis förklara varför hundägandet hos en hemlös är stigmatiserat. Dock finns det samtidigt en uppfattning i samhället att anknytningen till och med kan vara starkare för hemlösa hundägare och dess hundar (Taylor *et al.*, 2004). Samhället ser möjligen annorlunda på hur bra välfärd hunden får av att bo på gatan och själva anknytningen mellan den hemlösa hundägaren och hunden. Fler studier angående hur en starkare anknytning kan förbättra välfärden för hunden och ägaren kan leda till att minska stigmatiseringen.

Samhällets fördomar om hemlöshet kan alltså ändras genom att underlätta det för hemlösa att äga en hund, då hundar kan ta bort aspekterna av att vara hemlös som kritiserar. Som tidigare nämnts, genom att äga en hund, förbättras vissa stigmatiserade aspekter av att vara hemlös som det sociala och minskar kriminalitet samt förbättrar hundägarens mående (Scanlon *et al.*, 2021b). Genom att ge mer support till hemlösa hundägare, för att inte försämra hundens välfärd, kan samhällets fördomar om hemlöshet delvis försvinna. Dessutom kan hundägandet agera som ett stöd för hemlösa individer att återansluta sig till samhället då det hjälper människan i hemlöshet att forma nya relationer med människor och minska känslor av utanförskap (Love, 2021).

Framtida frågeställningar:

- Kan hemlösas ägares och hundens välfärd förbättras ifall det underlättas för hemlösa att äga en hund?
- Kan samhällets fördomar om hemlösa försvinna ifall det underlättas för hemlösa att äga en hund?
- Vad är ett lämpligt sätt att underlätta för hemlösa att få vård, tex för att komma ur sitt missbruk, utan att lämna sin hund?

5.2.3. Hållbarhet och etik

Etiken bakom hundäggande och hur försvarbart det är att äga en hund för sitt eget gynnande är redan en väl diskuterad fråga inom etiken. Aspekten om att göra det utan att äga en bostad gör det till en ännu mer komplex etisk fråga. Det diskuteras ofta om antropomorfism inom antrozologi, och hur det står i vägen för en sann bedömning av hundens välfärd. Vi antar att hunden har en bra välfärd ifall den lever likadant som vi människor bör leva för att ha ett bra mående mental och fysiskt. Men hundar behöver möjligen inte leva upp till samma krav som oss för att ha en bra välfärd, och kanske behöver de få helt andra krav uppfyllda? Sociala normer påverkar hur människan lever och därför hur hundar lever, eftersom vi antar att det ska spegla hur hundar anses ska leva. Det gör det oerhört svårt att inse att hundar kan ha en bra välfärd utan att passa in i samhällets normer. Om det antas att hundar inte behöva leva på det sättet vi människor lever inom samhällets normer, kan hundar möjligen ha en bättre välfärd.

Vidare kan det diskuteras ifall det är själviskt av människan att anta att de har rätt att äga en hund oavsett vilken livssituation de befinner sig i? Människan står starkt fast i att inget ska bryta våra mänskliga rättigheter, men är hundäggande en mänsklig rättighet? Det antagandet är märkbart i det faktum att det är otroligt enkelt för människor att införskaffa sig hundar och det finns knappast några krav som

måste uppfyllas för att få äga en hund. Hundar har visats ha många positiva effekter för hemlösa rörande minskad kriminell aktivitet, alkohol och drogkonsumtion, bättre social förmåga, osv. Men är de anledningarna ovan tillräckliga för att försvara hundägande av hemlösa även om hundarnas välfärd kan försämrats. Det är väldigt svårt för en människa som lever i hemlöshet att komma ur det, medan de har gjort det aktiva valet att äga en hund på gatan. Samtidigt som det kan anses som oetiskt att påtvinga på det livet för en hund när den inte behöver det, kan det vara ett bättre alternativ än att leva på hundhem för hundens välfärd.

Det finns väldigt begränsat med information om antalet hemlösa som äger hundar. Det kan reflektera hur pass stigmatiserat det är med hemlösa som äger hundar. Att det här ämnet inte forskas mycket på kan visa hur lite samhället vill ta sig an att lösa problemet eller ens erkänna det som ett viktigt ämne. Det kan också anses orättvist att hemlösa förväntas ge bort sin hund för att få tillgång till olika tjänster, vilket aldrig skulle förväntas av människor som äger en hund i ett konventionellt hem.

6. Slutsats

Frågan angående att individer som inte har bostäder ska äga en hund är polariserat. Det påverkar hunden och människan olika vilket gör ämnet otroligt komplext, som mycket inom antrozologi är. Det finns väldigt få studier inom ämnet, som dessutom har väldigt begränsad information, särskilt gällande hundens välfärd. Samtidigt som ägandet av hund kan förbättra livet för en människa som inte har ett hem, kan det också försämra det då samhället inte är anpassat för det. Hundar lever kortare tid än människor, vilket kan innebära att sorgen av att förlora sitt djur kan förvärra människans mående mer än vad själva ägandet gynnar människans mående. Vidare är risken högre att en hund tas ifrån en hemlös hundägare på grund av deras livssituation som begränsar hundäggande, och det kan orsaka ytterligare stress. Det finns bevis på att det kan förbättra välfärden för båda parterna, särskilt för människan, men eftersom dagens samhälle inte är anpassat för det kan det innebära att det inte är positivt i slutändan. Det är inte förrän det har skett förändringar i samhället som hundäggande hos hemlösa kan uppmuntras mer eftersom flera motgångar som hemlösa och deras hundar måste genomgå minskar välfärden möjligen mer än vad hundäggandet kan förbättra det. Genom att ge mer support till hemlösa hundägare kan hundarnas välfärd förmodligen förbättras och dessutom kan fördomar möjligen minskas av samhället. Välfärden hos både människan och hunden som befinner sig utanför samhällets normer kan sannolikt förbättras ifall de utsätts för mindre fördomar från samhället.

7. Populärvetenskaplig sammanfattning

Hunden har länge ansetts vara människans bästa vän, och berikar livet för ägaren. Anknypningen som skapas mellan ägaren och hunden kan förbättra människans hälsa. Livssituationen för en hemlös hundägare och sin hund skiljer sig från normen, vilket kan påverka deras anknytning. I Sverige lever omkring 33 000 människor i hemlöshet, där vissa äger djur trots att de inte äger en bostad. Den främsta mentala sjukdomen hos människor i hemlöshet är depression, och de har en låg förväntad livslängd oftast orsakad av självmord eller drogmissbruk. Det finns redan mycket fördomar om människor som lever i hemlöshet, och ännu mer när de äger en hund.

Syftet med denna studie var att ta reda på hur hundens och dess ägares välfärd påverkas av att bo i hemlöshet, hur deras relation är annorlunda jämfört med relationer i ett konventionellt hem samt hur deras välfärd påverkas av samhällets uppfattning av dem. Dessutom utforskades det vilka påverkningar isoleringen hade under coronapandemin på relationen mellan hundar och deras ägare. Flera studier samlades in för att ta sig an att svara på frågorna ovan. Sedan undersöktes och analyserades 29 studier för att ge en överblick av ämnet.

Resultaten av denna studie visade att det fanns många fördelar för hemlösa hundägare att äga hundar för deras välmående. Sällskapen av en hund kan minska depression, minska ensamhet och dessutom leda till att den hemlösa avstår från kriminell aktivitet och drogmissbruk. Dock är det svårt att äga en hund när ägaren lever i hemlöshet då det begränsar människans vardag vilket kan orsaka stress. Utöver det kan det minska sannolikheten att en människa i hemlöshet tar sig ur hemlöshet eftersom det kan krävas att ägaren tvingas överge hunden.

Vidare fann denna studie att välfärden hos en hund som lever med en hemlös ägare inte är sämre, men det gick inte att hitta några tydliga indikationer på att den förbättras. Hunden som ägs av en hemlös får minskad risk för aspekter som försämrar deras välfärd, såsom övervikt samt begränsad tid med sin ägare. Dock kan de utsättas för andra aspekter som försämrar deras hälsa, och därför mående.

Slutsatsen som kan dras av det här arbetet är att samtidigt som samhällets fördomar påverkar hemlösa hundägares och deras hundars välfärd, kan ägandet av en hund möjligen arbeta emot den negativa bilden av en hemlös hundägare då vissa fördomar om hemlösa kan förbättras tack vare ägandet av en hund. Dock krävs det mer forskning angående hundens välfärd för att försäkra att det inte bara gynnar

människan. Genom att det blir mer socialt accepterat att hemlösa äger hundar kan det vidare underlätta ägandet och säkerhetsställa en bättre välfärd för både hunden och människan.

Referenser

- AniCura, 2015. <https://www.anicura.se/aktuellt/nyheter/2015/ideellt-projekt-stottar-hemlosas-hundar/>, använd 2021-12-14
- AniCura, 2017. <https://www.anicura.se/kalmarsund/nyheter/manadens-vara/gratis-var-d-till-hemlosas-djur2/>, använd 2021-12-14
- Applebaum, J.W., Tomlinson, C.A., Matijczak, A., McDonald, S.E. & Zsembik, B.A. 2020. The Concerns, Difficulties, and Stressors of Caring for Pets during COVID-19: Results from a Large Survey of U.S. Pet Owners. 10, 1882. doi:10.3390/ani10101882.
- Bussolari, C., Curring-McCulloch, J., Packman, W., Kogan, L. & Erdman, P. 2021. "I Couldn't Have Asked for a Better Quarantine Partner!": Experiences with Companion Dogs during Covid-19. *Animals*. 11, 330. <https://doi.org/10.3390/ani11020330>.
- DiGiacomo, N., Arluke, A. & Patronek, G. 1998. Surrendering pets to shelters: The relinquisher's perspective. *Anthrozoös*. 11,41–51.
- Djurens rätt, 2021. <https://www.djurensratt.se/blogg/fri-veterinarvard-till-hemlosas-djur>, använd 2021-12-14
- Dodman, N.H., Brown, D.C. & Serpell, J.A. 2018. Associations between owner personality and psychological status and the prevalence of canine behavior problems. *PLoS One*. 13, 2. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0192846>.
- Friedmann, E. & Son, H. 2009. The Human-Companion Animal Bond: How Humans Benefit. *Vet Clin Small Anim*. 39, 293-326.
- González Ramírez, M.T. & Landero Hernández, R. 2014. Benefits of dog ownership: Comparative study of equivalent samples. *Journal of Veterinary Behavior*. 9, 311-315.
- Howe, L. & Easterbrook, M.J. 2018. The perceived costs and benefits of pet ownership for homeless people in the UK: practical costs, psychological benefits and vulnerability. *Journal of Poverty*. 22, 486-499.
- Hundstallet, 2021. <https://hundstallet.se/evenemang/fri-veterinarvard-den-4-oktober/>, använd 2021-12-14
- Kerman, N., Gran-Ruaz, S. & Lem, M. 2019. Pet ownership and homelessness: a scoping review. *Journal of social distress and the homeless*. 28, 106-114.
- Krause-Parello, C.A., Gullick, E.E. & Basin, B. 2019. Loneliness, Depression and Physical Activity in Older Adults: The Therapeutic Role of Human-Animal Interaction. *Anthrozoös*. 23, 239-254.

- La Gory, M., Ritchey, F.J. & Mullis, J. 1990. Depression among the homeless. *J Health Soc Behav.* 31, 87-102.
- Labrecque, J., Walsh, C.A. 2011. Homeless Women's Voices on Incorporating Companion Animals into Shelter Services. *Anthrozoös.* 24, 79-95.
- Lem, M., Coe, J.B., Haley, D.B., Stone, E. & O'Grady, W. 2016. The Protective Association between Pet Ownership and Depression among Street-involved Youth: A Cross-sectional Study. *Anthrozoös.* 29, 123-136.
- Love, H.A. 2021. Best Friends Come in All Breeds: The role of Pets on Suicidality. *Anthrozoös.* 34, 175-186.
- Lund, E.M., Armstrong, P.J., Kirk, C.A., Klausner, J.S. 2006. Prevalence and Risk Factors for Obesity in Adult Dogs from Private US Veterinary Practices. *Intern. J. Appl. Res. Vet. Med.* 4, 177-186.
- Morgan, L., Protopopova, A., Dupont Birkler, R.I., Itin-Schwartz, B., Sutton, G.A., Gamliel, A., Yakobson, B. & Raz, T. 2020. Human–dog relationships during the COVID-19 pandemic: booming dog adoption during social isolation. *Humanities and social sciences communications.* 7, 155. <https://doi.org/10.1057/s41599-020-00649-x>.
- Norling, Y., Keeling, L., 2010. Owning a dog and working: a telephone survey of dog owners and employers in Sweden. *Anthrozoös.* 23, 157-171.
- Powell, L., Chia, D., McGreevy, P., Podberscek, A.L., Edwards, K.M., Neilly, B., Guastella, A.J., Lee, V. & Stamatakis, E. 2018. Expectations for dog ownership: Perceived physical, mental and psychosocial health consequences among prospective adopters. *PLoS One.* 13, 7. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0200276>.
- Protopova, A. 2016. Effects of sheltering on physiology, immune function, behavior, and the welfare of dogs. *Physiology & Behavior,* 159, 95-103.
- Ratschen, E., Shoesmith, E., Shabab, L., Silva, K., Kale, D., Toner, P., Reeve, C. & Mills, D.S. 2020. Human-animal relationships and interactions during the Covid-19 lockdown phase in the UK: Investigating links with mental health and loneliness. *PLoS One.* 15, 9: e0239397. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0239397>.
- Rehn, T. & Keeling, L.J. 2011. The effect of time left alone home on dog welfare. *Applied Animal Behaviour Science.* 129, 129-135.
- Scanlon, L., Hobson-West, P., Cobb, K., McBride, A. & Stavisky, J. 2021a. Assessment of health and welfare in a small sample of dogs owned by people who are homeless. *Vet Record.* E776. <https://doi.org/10.1002/vetr.776>.
- Scanlon, L., Hobson-West, P., Cobb, K., McBride, A. & Stavisky, J. 2021b. Homeless People and Their Dogs: Exploring the Nature and Impact of the Human–Companion Animal Bond. *Anthrozoös.* 34, 77-92.
- Schöberl, I., Wedl, M., Bauer, B., Day, J., Möstl, E. & Kotrschal, K. 2015. Effects of Owner–Dog Relationship and Owner Personality on Cortisol Modulation in Human–Dog Dyads. *Anthrozoös.* 25, 199-214.

- Siniscalchi, M., Stipo, C. & Quaranta, A. 2012. « Like Owner, Like Dog »: Correlation between the Owner's Attachment Profile and the Owner-Dog Bond. PLoS One. 8, 10. Doi: 10.1371/journal.pone.0078455.
- Socialstyrelsen. 2017. Hemlöshet 2017: -Omfattning och karaktär. Hämtad 3 maj, 2021, från Socialstyrelsen, <http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/20765/2017-11-15.pdf>
- Svenska Djurskyddsföreningen, 2021. <https://www.djurskydd.org/fri-veterinarvard-till-hemlosas-djur-pa-djurens-dag/>, använd 2021-12-14
- Taylor, H., Williams, P. & Gray, D. 2004. Homelessness and dog ownership: an investigation into animal empathy, attachment, crime, drug use, health and public opinion. Anthrozoös. 17, 353-368.
- Thalmann, O., Shapiro, B., Cui, P., Schuenemann, V.J., Sawyer, S.K., Greenfield, D.L., Germonpré, M.B., Sablin, M.V., López-Giráldez, F., Domingo-Roura, X., Napierala, H., Uerpmann, H-P., Loponte, D.M., Acosta, A.A., Giemisch, L., Schmitz, R.W., Worthington, B., Buikstra, J.E., Druzhkova, A., Graphodatsky, A.S., Ovodov, N.D., Wahlberg, N., Freedman, A.H., Schweizer, R.M., Koepfli, K.-P., Leonard, J.A., Meyer, M., Krause, J., Pääbo, S., Green, R.E. & Wayne, R.K. 2013. Complete mitochondrial genomes of ancient canids suggest a European origin of domestic dogs. Science. 342, 871–874.
- Wensley, S., Betton, V., Martin, N., Tipton, E. 2020. Advancing animal welfare and ethics in veterinary practice through a national pet wellbeing task force, practice-based champions and clinical audit. Vet Rec. 187, 316.
- Westgarth, C., Christley, R.M., Marvin, G. & Perkins, E. 2019. The responsible Dog Owner: The construction of Responsibility. Anthrozoös. 32, 631-646.
- Williams, D.L. & Hogg, S. 2016. The health and welfare of dogs belonging to homeless people. Pet Behaviour Science. 1, 23–30.

Tack

Jag vill tacka min handledare Lena Lidfors för återkopplingen och vägledningen under arbetsprocessen av uppsatsen, samt inspiration för valet av ämnet. Dessutom vill jag tacka mina rumskamrater Amalie Drage Habbestad och Sofi Sydviik för supporten under skrivprocessen.